

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
JEANA RICHARDA DE LA TOURA,
predstavljeni 22. junija 2023¹

Zadeva C-422/22

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Toruniu
proti
TE

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče, Poljska))

„Predhodno odločanje – Delavci migranti – Socialna varnost – Zakonodaja, ki se uporablja – Uredba (ES) št. 883/2004 – Člen 76 – Vzajemna obveznost obveščanja in sodelovanja – Uredba (ES) št. 987/2009 – Potrnilo A1 – Preklic po uradni dolžnosti – Člena 6 in 16 – Neobstoj obveznosti nosilca izdajatelja, da začne postopek dialoga in usklajevanja s pristojnim organom države članice gostiteljice – Člena 2 in 20 – Obveznost obvestitve tega organa v čim krajšem času po preklicu potrdila“

I. Uvod

1. Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Uredbe (ES) št. 987/2009², natančneje na uporabo členov 6 in 16 te uredbe po analogiji za postopek preklica potrdila A1.
2. Ta predlog je bil vložen v okviru spora med TE in Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Toruniu (zavod za socialno zavarovanje, oddelek v Torunju, Poljska) (v nadaljevanju: ZUS) v zvezi z odločbo zadnjenavedenega o preklicu potrdila A1, ki na zahtevo te tožeče stranke potrjuje njen položaj za namene uporabe poljske zakonodaje o socialni varnosti v obdobju od 22. avgusta 2016 do 21. avgusta 2017.
3. Sodišče še ni odločalo o postopku, ki se uporablja v takem primeru preklica potrdila A1 na pobudo nosilca, ki ga je izdal. Pojasnil bom, zakaj določbe Uredbe št. 987/2009, ki se nanašajo na primere dvoma o veljavnosti takega potrdila ali določitev zakonodaje, ki se uporablja, v takem primeru niso upoštevne. Menim namreč, da si morajo pristojni nosilci zadevnih držav članic ob neobstoju postopka dialoga in usklajevanja v primeru preklica potrdila A1 po uradni dolžnosti naknadno izmenjati informacije v okviru sodelovanja, ki ga je predvidel zakonodajalec Unije, da pravice zadevnih oseb ne bi bile prizadete.

¹ Jezik izvirnika: francoščina.

² Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL 2009, L 284, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 465/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 (UL 2012, L 149, str. 4) (v nadaljnjem besedilu: Uredba št. 987/2009 ali izvedbena uredba).

II. Pravni okvir

A. Uredba (ES) št. 883/2004

4. Naslov II Uredbe (ES) št. 883/2004³, „Določitev zakonodaje, ki se uporablja“, vključuje člene od 11 do 16.

5. Člen 11 te uredbe določa:

„1. Za osebe, za katere se uporablja ta uredba, velja zakonodaja ene same države članice. Ta zakonodaja se določi v skladu s tem naslovom.

[...]

3. V skladu s členi 12 do 16 velja:

(a) za osebo, ki opravlja dejavnost zaposlene ali samozaposlene osebe v državi članici zakonodaja te države članice;

[...]“

6. Člen 13 navedene uredbe, naslovljen „Opravljanje dejavnosti v dveh ali več državah članicah“, v odstavku 2 določa:

„Za osebo, ki običajno opravlja dejavnost zaposlene osebe v dveh ali več državah članicah, velja:

(a) zakonodaja države članice stalnega prebivališča, če opravlja znaten del svoje dejavnosti v tej državi članici;

ali

(b) zakonodaja države članice, v kateri je središče interesa njenih dejavnosti, če ne prebiva stalno v eni od držav članic, v katerih opravlja znaten del svoje dejavnosti.“

7. V skladu s členom 72(a) Uredbe št. 883/2004 je Upravna komisija za koordinacijo sistemov socialne varnosti (v nadaljevanju: Upravna komisija) pristojna za obravnavanje vseh upravnih vprašanj ali vprašanj razlage, ki izhajajo iz določb te uredbe ali Uredbe št. 987/2009.

8. Člen 76 Uredbe št. 883/2004, naslovljen „Sodelovanje“, v odstavkih 3, 4 in 6 določa:

„3. Organi in nosilci držav članic se za namene te uredbe lahko sporazumevajo neposredno med seboj in z osebami oziroma njihovimi pooblaščenici.

4. Da se zagotovi pravilno izvajanje te uredbe, se morajo nosilci in osebe, zajete v tej uredbi, vzajemno obveščati in sodelovati.

³ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72), kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 465/2012 (v nadaljevanju: Uredba št. 883/2004 ali osnovna uredba).

Nosilci v skladu z načelom dobrega upravljanja v razumnem roku odgovorijo na vse poizvedbe in s tem v zvezi zagotovijo osebam vse informacije za uveljavljanje pravic, ki jih imajo po tej uredbi.

[...]

6. V primeru težav pri razlagi ali uporabi te uredbe, ki bi lahko ogrozile pravice osebe, za katero velja, nosilec v pristojni državi članici ali v državi članici stalnega prebivališča osebe stopi v stik z nosilcem(-i) v zadevni(-ih) državi(-ah) članici(-ah). Če rešitve ni mogoče najti v razumnem roku, zadevni organi lahko pozovejo Upravno komisijo, da posreduje.“

B. Uredba št. 987/2009

9. V uvodnih izjavah 1, 2, 8 in 10 Uredbe št. 987/2009 je navedeno:

„(1) [Uredba št. 883/2004] posodablja pravila za koordinacijo sistemov socialne varnosti držav članic z določitvijo ukrepov in postopkov za njihovo izvajanje ter njihovo poenostavitvijo v korist vseh zadevnih akterjev. Treba bi bilo določiti podrobna pravila za njeno izvajanje.

(2) Učinkovitejše in tesnejše sodelovanje nosilcev socialne varnosti je bistveno za zagotavljanje, da so pravice oseb iz [Uredbe št. 883/2004] izpolnjene kar najhitreje in pod najboljšimi pogoji.

[...]

(8) Države članice, njihovi pristojni organi in nosilci socialne varnosti bi morali imeti možnost, da se dogovorijo o poenostavljenih postopkih in upravnih dogovorih, za katere menijo, da so učinkovitejši in bolje prilagojeni razmeram v njihovih sistemih socialne varnosti. Vendar taki dogovori ne bi smeli vplivati na pravice oseb, ki jih zajema [Uredba št. 883/2004].

[...]

(10) Pri določitvi pristojnega nosilca, torej tistega, katerega zakonodaja se uporablja ali ki je dolžan izplačati določene dajatve, morajo nosilci v več kot eni državi članici preučiti položaj zavarovane osebe in njenih družinskih članov. Za zagotavljanje varstva zadevne osebe med to nujno izmenjavo podatkov med nosilci je treba zagotoviti njeno začasno zavarovanje v okviru enega sistema socialne varnosti.“

10. Poglavje II naslova I Uredbe št. 987/2009, naslovljeno „Določbe o sodelovanju in izmenjavi podatkov“, vključuje člene od 2 do 7.

11. Člen 2 navedene uredbe, naslovljen „Obseg in pravila izmenjave podatkov med nosilci“, v odstavku 2 določa:

„Nosilci brez odlašanja zagotovijo ali si izmenjajo vse podatke, potrebne za ugotovitev in določitev pravic in obveznosti oseb, za katere se uporablja osnovna uredba. Sporočanje takih podatkov med državami članicami je bodisi neposredno prek nosilcev samih bodisi posredno prek organov za zvezo.“

12. Člen 5 Uredbe št. 987/2009, naslovljen „Pravna vrednost dokumentov in dokazil, izdanih v drugi državi članici“, določa:

„1. Dokumenti, ki jih izda nosilec države članice in ki potrjujejo položaj neke osebe za namene uporabe osnovne uredbe in izvedbene uredbe, ter dokazila, na podlagi katerih so izdani dokumenti, so za nosilce drugih držav članic sprejemljivi, dokler jih država članica, v kateri so bili ti dokumenti ali dokazila izdelani, ne umakne ali razglasi za neveljavne.

2. V primeru dvoma o utemeljenosti dokumenta ali točnosti dejstev, ki so podlaga za navedbe v dokumentu, nosilec države članice, ki prejme dokument, zaprosi nosilca, ki je izdal dokument, za potrebna pojasnila in po potrebi za umik navedenega dokumenta. Nosilec, ki je izdal dokument, ponovno pretehta razloge za izdajo dokumenta in ga po potrebi prekliče.

3. V primeru dvoma o podatkih, ki so jih posredovale zadevne osebe, veljavnosti dokumenta ali potrebnih dokazil ali točnosti dejstev, ki so podlaga za navedbe v njih, nosilec v kraju stalnega ali začasnega prebivališča, v kolikor je mogoče, v skladu z odstavkom 2 na zahtevo pristojnega nosilca opravi potrebno preverjanje podatkov ali dokumenta.

4. Če zadevna nosilca ne dosežeta dogovora, se lahko zadeva prek pristojnih organov predloži Upravni komisiji po preteku enega meseca po datumu, ko je bila vložena zahteva nosilca, ki je prejel dokument. Upravna komisija skuša uskladiti stališča v šestih mesecih po datumu, ko ji je bila zadeva predložena.“

13. Člen 6 Uredbe št. 987/2009, naslovljen „Začasna uporaba zakonodaje in začasna dodelitev dajatev“, določa:

„1. Če v izvedbeni uredbi ni določeno drugače, v primeru različnih stališč nosilcev ali organov dveh ali več držav članic o določitvi zakonodaje, ki se uporablja, za zadevno osebo začasno velja zakonodaja ene od teh držav članic [...]:

[...].

2. Če se stališča nosilcev ali organov dveh ali več držav članic o določitvi nosilca, pristojnega za zagotavljanje dajatev ali storitev, razlikujejo, je zadevna oseba, ki bi lahko uveljavljala pravico do teh dajatev ali storitev, če ne bi bilo tega spora, začasno upravičena do dajatev ali storitev, določenih v zakonodaji, ki jo uporablja nosilec v kraju njenega stalnega prebivališča, oziroma do dajatev ali storitev, določenih v zakonodaji, ki jo uporablja nosilec, kateremu je bila zahteva najprej predložena, če ne prebiva na ozemlju ene od zadevnih držav članic.

3. Če zadevni nosilci ali organi ne dosežejo dogovora, se lahko zadeva prek pristojnih organov predloži Upravni komisiji, vendar šele en mesec po datumu, ko so bila izražena različna stališča iz odstavka 1 ali 2. Upravna komisija skuša uskladiti stališča v šestih mesecih po datumu, ko ji je bila zadeva predložena.

4. Če je ugotovljeno, da zakonodaja, ki se uporablja, ni zakonodaja države članice, v kateri je bila oseba začasno zavarovana, ali da nosilec, ki je začasno plačeval dajatve, ni pristojni nosilec, se nosilec, določen za pristojnega, kot tak upošteva za nazaj, in sicer najpozneje od datuma začasnega zavarovanja osebe ali od prve začasne dodelitve zadevnih dajatev, kot da te razlike v stališčih ne bi bilo.

5. Pristojni nosilec in nosilec, ki je začasno izplačal denarne prispevke ali začasno prejel dajatve, po potrebi uredita finančni položaj zadevne osebe v zvezi z začasno izplačanimi denarnimi prispevki in dajatvami v skladu s poglavjem III naslova IV izvedbene uredbe.

Dajatve v naravi, ki jih je nosilec odobril začasno v skladu z odstavkom 2, povrne pristojni nosilec v skladu z naslovom IV izvedbene uredbe.“

14. Člen 7 te uredbe, naslovljen „Začasni izračun dajatev in prispevkov“, določa:

„1. Če v izvedbeni uredbi ni določeno drugače, v primeru, ko je oseba upravičena do dajatve ali dolžna plačevati prispevek v skladu z osnovno uredbo, pristojni nosilec pa nima vseh informacij v zvezi s stanjem v drugi državi članici, ki jih potrebuje za dokončni izračun zneska te dajatve ali prispevka, ta nosilec na zahtevo zadevne osebe to dajatev dodeli ali ta prispevek izračuna začasno, če je tak izračun mogoč na podlagi informacij, ki jih ima nosilec na voljo.

2. Zadevna dajatev ali prispevek se ponovno izračuna, ko zadevni nosilec prejme vsa potrebna dokazila ali dokumente.“

15. Naslov II navedene uredbe, „Določitev zakonodaje, ki se uporablja“, vključuje člene od 14 do 21.

16. Člen 16 iste uredbe, naslovljen „Postopek za uporabo člena 13 osnovne uredbe“, določa:

„1. Oseba, ki svoje dejavnosti opravlja v dveh ali več državah članicah, o tem obvesti nosilca, ki ga je imenoval pristojni organ v državi članici stalnega prebivališča.

2. Imenovani nosilec kraja stalnega prebivališča brez odlašanja določi zakonodajo, ki se uporablja za zadevno osebo, ob upoštevanju člena 13 osnovne uredbe in člena 14 izvedbene uredbe. Ta prva določitev je začasna. Nosilec o tej začasni določitvi obvesti imenovane nosilce vseh držav članic, v katerih se dejavnost opravlja.

3. Začasna določitev zakonodaje, ki se uporablja, kot določa odstavek 2, postane dokončna v dveh mesecih potem, ko so bili nosilci, ki so jih imenovali pristojni organi zadevne države članice, v skladu z odstavkom 2 o njej obveščeni, razen če je zakonodaja že dokončno določena na podlagi odstavka 4 ali če vsaj eden izmed zadevnih nosilcev do konca tega dvomesečnega roka obvesti nosilca, ki ga je imenoval pristojni organ države članice stalnega prebivališča, da zaenkrat ne more sprejeti določitve ali da ima o tem drugačno stališče.

4. Kadar obstaja negotovost glede določitve zakonodaje, ki naj se uporablja, in morajo zato nosilci ali organi dveh ali več držav članic vzpostaviti stike, se na zahtevo enega ali več nosilcev, ki so jih imenovali pristojni organi zadevnih držav članic, ali pristojnih organov samih zakonodaja, ki naj se uporablja za zadevno osebo, določi sporazumno ob upoštevanju člena 13 osnovne uredbe in ustreznih določb člena 14 izvedbene uredbe.

Če se stališča zadevnih nosilcev ali pristojnih organov razlikujejo, se ti organi skušajo dogovoriti v skladu z zgoraj določenimi pogoji, pri čemer se uporablja člen 6 izvedbene uredbe.

[...]“

17. Člen 19 Uredbe št. 987/2009, naslovljen „Obveščanje zadevnih oseb in delodajalcev“, v odstavku 2 določa:

„Pristojni nosilec države članice, katere zakonodaja se uporablja v skladu z določbo iz naslova II osnovne uredbe, na zahtevo zadevne osebe ali delodajalca potrdi uporabo te zakonodaje ter po potrebi navede datum, do katerega se uporablja, in pod kakšnimi pogoji.“

18. Člen 20 Uredbe št. 987/2009, naslovljen „Sodelovanje med nosilci“, določa:

„1. Zadevni nosilci pristojnemu nosilcu države članice, katere zakonodaja se na podlagi naslova II osnovne uredbe uporablja za osebo, sporočijo potrebne informacije za določitev datuma, ko naj se ta zakonodaja začne uporabljati, in prispevkov, ki so jih ta oseba in njen(-i) delodajalec(-lci) dolžni plačati po tej zakonodaji.

2. Pristojni nosilec države članice, katere zakonodaja se na podlagi naslova II osnovne uredbe uporablja za določeno osebo, da informacije o datumu, s katerim se ta zakonodaja začne uporabljati, na voljo nosilcu, ki ga je imenoval pristojni organ države članice, katere zakonodaja je nazadnje veljala za to osebo.“

III. Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

19. TE, podjetnik, ki je vpisan v poljski poslovni register in opravlja dejavnost samozaposlene osebe ter katerega dohodki so obdavčeni na Poljskem, je 11. avgusta 2016 z družbo s sedežem v Varšavi (Poljska) podpisal pogodbo, na podlagi katere naj bi v Franciji v okviru določenega projekta opravljal storitve, ki običajno spadajo v naloge „second site manager“, in sicer od 22. avgusta 2016 do zaključka tega projekta.

20. Na podlagi te pogodbe je bilo izdano potrdilo A1⁴, s katerim je ZUS⁵ potrdil, da se za TE v obdobju od 22. avgusta 2016 do 21. avgusta 2017 (v nadaljevanju: sporno obdobje) uporablja poljska zakonodaja.

21. ZUS je po ponovni preučitvi po uradni dolžnosti ugotovil, da je TE v spornem obdobju dejavnost opravljal le v eni državi članici, in sicer v Franciji. Tako je z odločbo z dne 1. decembra 2017 (v nadaljevanju: sporna odločba) to potrdilo A1 preklical⁶ in menil, da se za TE v spornem obdobju ni uporabljala poljska zakonodaja. Ker je menil, da je upoštevana določba za

⁴ Kot je opozorjeno v sodbi z dne 2. marca 2023, DRV Intertrans in Verbraeken J. en Zonen (C-410/21 in C-661/21, v nadaljevanju: sodba DRV Intertrans, EU:C:2023:138, točka 42 in navedena sodna praksa), „je potrdilo A 1, ki je nadomestilo potrdilo E 101 iz Uredbe [Sveta (EGS) št. 574/72 z dne 21. marca 1972 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe (EGS) št. 1408/71 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 1, str. 35)], standardni obrazec, ki ga v skladu z naslovom II Uredbe št. 987/2009 izda nosilec, ki ga imenuje pristojni organ države članice, katere zakonodaja s področja socialne varnosti se uporablja, da potrdi, zlasti v skladu s pogoji člena 19(2) te uredbe, da za delavce v enem od položajev iz naslova II Uredbe št. 883/2004 velja zakonodaja te države članice.“ Glej na primer praktična pojasnila in vzorčni obrazec, ki so na voljo na spletni strani Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale (Francija): <https://www.cleiss.fr/reglements/a1.html>.

⁵ ZUS je v svojih pisnih stališčih navedel, da je bilo to potrdilo izdano 19. avgusta 2016, da je temeljilo na členu 13(2) Uredbe št. 883/2004, ker ureja položaj zadevne osebe, ki je opravljala dejavnost samozaposlene osebe v dveh ali več državah članicah, in da je bilo poslano pristojnemu francoskemu nosilcu.

⁶ Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče, Poljska), ki je predložitveno sodišče, navaja, da je bila ta odločba sprejeta na podlagi člena 83a(1) ustava o systemie ubezpieczeń społecznych (zakon o sistemu socialnega zavarovanja) z dne 13. oktobra 1998 (Dz. U. 2021, točka 430).

določitev zakonodaje, ki se uporablja za TE, člen 11 Uredbe št. 883/2004, je to odločbo sprejel, ne da bi predhodno uporabil postopek iz člena 16⁷ Uredbe št. 987/2009 za koordinacijo s pristojnim francoskim nosilcem glede določitve zakonodaje, ki se uporablja.

22. TE je zoper sporno odločbo vložil tožbo pri Sąd Okręgowy w Toruniu (regionalno sodišče v Torunju, Poljska). To sodišče je s sodbo z dne 5. junija 2019 odločilo, da, prvič, TE v spornem obdobju ni delal v eni sami državi članici, tako da je spadal na področje uporabe člena 13(2) Uredbe št. 883/2004, in, drugič, da ZUS ni izčrpal postopka koordinacije iz členov 6, 15⁸ in 16 Uredbe št. 987/2009, čeprav naj bi bil ta postopek obvezen za določitev zakonodaje, ki se uporablja. Tako je navedeno sodišče med sodnim postopkom pozvalo ZUS, naj začne navedeni postopek sodelovanja s pristojnim francoskim nosilcem, kar je ZUS zavrnil, ker je menil, da to ni upravičeno. Sąd Okręgowy w Toruniu (regionalno sodišče v Torunju, Poljska) je, da bi preprečilo položaj, v katerem TE ne bi bil vključen v noben sistem socialne varnosti, odločilo, da se je za TE v spornem obdobju uporabljala poljska zakonodaja, in je zato potrdilo A1 iz postopka v glavni stvari ohranilo v veljavi.

23. Sąd Apelacyjny w Gdańsku (pritožbeno sodišče v Gdansk, Poljska) je s sodbo z dne 5. februarja 2020 zavrnilo pritožbo ZUS zoper to sodbo.

24. ZUS je zoper to sodbo vložil kasacijsko pritožbo pri Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče, Poljska). Trdi, da je bila sporna odločba nepravilna, ker je bilo treba za preklic zadevnega potrdila A1 predhodno izčrpati postopek koordinacije, določen v Uredbi št. 987/2009, pri čemer je bilo to nepravilnost mogoče odpraviti le v okviru postopka pred samim ZUS. Tako naj bi bili sodni odločbi Sąd Okręgowy w Toruniu (regionalno sodišče v Torunju) in Sąd Apelacyjny w Gdańsku (pritožbeno sodišče v Gdansk) napačni, ker bi morali ti sodišči zadevo vrniti ZUS, da bi ta v sodelovanju s pristojnim francoskim nosilcem ponovno preučil to potrdilo A1, namesto da sta odločila o zakonodaji, ki se uporablja.

25. V teh okoliščinah je Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče, Poljska) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

- „1. Ali mora nosilec države [članice], ki je izdal obrazec A1 in ki po uradni dolžnosti – brez zahteve pristojnega nosilca zadevne države članice – želi preklicati ali razveljaviti izdani obrazec, izvesti postopek usklajevanja s pristojnim nosilcem druge države članice po analogiji s pravili, ki se uporabljajo na podlagi členov 6 in 16 [Uredbe št. 987/2009]?
2. Ali je treba postopek usklajevanja izvesti pred preklicem ali razveljavitvijo izdanega obrazca ali pa je ta odpoved ali razveljavitev [v skladu s členom 16(2) Uredbe št. 987/2009] predhodne,časne narave [...], ki postane dokončna, če zadevni nosilec [druge] države članice ne vložil ugovora ali nasprotnega mnenja v zvezi s tem?“

26. Pisna stališča so predložili ZUS, poljska, belgijska, češka in francoska vlada ter Evropska komisija.

⁷ Glej točko 16 teh sklepnih predlogov.

⁸ V skladu z naslovom tega člena je v njem določen postopek za uporabo člena 11(3)(b) in (d), člena 11(4) in člena 12 osnovne uredbe (o obveščanju zadevnih nosilcev).

IV. Analiza

27. Predložitveno sodišče želi z vprašanjema za predhodno odločanje, ki ju je po mojem mnenju mogoče obravnavati skupaj, v bistvu izvedeti, ali je treba člena 6 in 16 Uredbe št. 987/2009 razlagati tako, da lahko nosilec, ki je na podlagi preverjanj, opravljenih na lastno pobudo, ugotovil, da je napačno izdal potrdilo A1, to potrdilo preklične, ne da bi pred tem začel postopek dialoga in usklajevanja s pristojnimi nosilci zadevnih držav članic za določitev zakonodaje, ki se uporablja.

28. Najprej je treba ugotoviti, da niti Uredba št. 883/2004 niti Uredba št. 987/2009 ne vsebujeta določbe, ki bi se neposredno uporabljala za okoliščine zadeve, v katerih je bilo potrdilo A1 preklicano.

29. Člen 76(6) Uredbe št. 883/2004 določa le splošni okvir za *postopek dialoga in usklajevanja*, pri čemer prvi poteka pred drugim.⁹ Uredba št. 987/2009 navaja primere, v katerih se izvede ta postopek.

30. Tako v zvezi s preklicem potrdila A1 samo člen 5 zadnjenavedene uredbe določa poseben postopek „v primeru dvoma o utemeljenosti dokumenta [, ki potrjuje položaj osebe,] ali točnosti dejstev, ki so podlaga za navedbe v dokumentu“.¹⁰

31. Namen različnih faz tega postopka, opisanih v odstavkih 2 do 4 tega člena 5, je, po eni strani, zbrati informacije, ki so potrebne za potrditev veljavnosti ali neveljavnosti potrdila A1, v okviru posvetovanja med pristojnimi nosilci in, po drugi strani, odpraviti morebitna nesoglasja med njimi.¹¹

32. Iz teh določb jasno izhaja, da se navedeni postopek izvede na pobudo „nosilca države članice, ki prejme dokument“.¹² Zato ni nobene določbe, ki bi urejala položaj, v katerem nosilec izdajatelj po opravljenih preverjanjih po uradni dolžnosti nikakor ne dvomi, da je treba potrdilo A1 preklicati.¹³

33. Z vprašanjema za predhodno odločanje je torej Sodišče pozvano, naj odloči, ali se lahko glede na uredbi št. 883/2004 in št. 987/2009 ter njuno razlago v sodni praksi potrdilo A1 preklične šele po predhodnem *posvetovanju* med pristojnimi nosilci zadevnih držav članic za določitev zakonodaje, ki se uporablja za zadevno osebo.

⁹ Glej tudi uvodni izjavi 10 in 11 ter točke 1, 2 in 17 Sklepa št. A1 z dne 12. junija 2009 o vzpostavitvi dialoga in pravnega postopka v zvezi z veljavnostjo dokumentov, določitvi zakonodaje, ki se uporablja, ter dodeljevanju dajatev v skladu z Uredbo (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (UL 2010, C 106, str. 1) (v nadaljevanju: Sklep št. A1). Glej tudi sodbo z dne 27. aprila 2017, A-Rosa Flussschiff (C-620/15, v nadaljevanju: sodba A-Rosa Flussschiff, EU:C:2017:309, točka 58, v zvezi s členom 84a(3) Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 1, str. 35), katere določbe so bile povzete v členu 76(6) Uredbe št. 883/2004).

¹⁰ Odstavek 2 tega člena. Moj poudarek.

¹¹ Glej sodbo DRV Intertrans (točka 46).

¹² Odstavek 2 navedenega člena 5.

¹³ V obravnavani zadevi glej glede razloga za preklic, ki izhaja iz dejstva, da zadevna oseba ni delala v dveh različnih državah članicah, točko 21 teh sklepnih predlogov.

34. *Kar zadeva zakonodajni okvir*, v katerega spadata vprašanji predložitvenega sodišča, je treba na prvem mestu opozoriti, da je bila po eni strani z Uredbo št. 987/2009 kodificirana sodna praksa Sodišča v zvezi obsegom in pravnimi učinki potrdila E 101¹⁴ ter postopkom, ki ga je treba upoštevati pri *reševanju morebitnih sporov med nosilci zadevnih držav članic v zvezi z veljavnostjo ali točnostjo tega potrdila*.¹⁵

35. Po drugi strani so bila s to uredbo tako potrjena načela, ki izhajajo iz te sodne prakse, in sicer:

- zavezujoča narava takega potrdila, ki temelji na obveznih pravilih uporabe samo ene veljavne nacionalne zakonodaje, lojalnega sodelovanja in pravne varnosti, ki jim je bil poseben pomen pripisan tudi v Uredbi št. 883/2004;¹⁶
- *izključna pristojnost nosilca, ki je izdal potrdilo, da oceni njegovo veljavnost*,¹⁷ in
- uporaba postopka dialoga med pristojnimi nosilci zadevnih držav članic in usklajevanja pred Upravno komisijo za *reševanje sporov med temi nosilci glede točnosti izdanih dokumentov in glede določitve zakonodaje, ki se uporablja za zadevnega delavca*.¹⁸

36. Na drugem mestu se torej zdi, da *zakonodajalec Unije ni predvidel širokega področja uporabe tega postopka dialoga in usklajevanja*, ampak ga je omejil na posebne potrebe lojalnega sodelovanja.¹⁹

37. Poudarjam tudi, da so v Praktičnem vodniku Komisije o zakonodaji, ki se uporablja v Evropski uniji (EU), Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) in Švici,²⁰ navedeni primeri ponovne preučitve položaja zadevne osebe na pobudo nosilca izdajatelja, ki ji po potrebi sledi preklic potrdila. Vendar pa v njem ni nobenega priporočila za izvedbo postopka dialoga in usklajevanja.

¹⁴ Potrdilo E 101 je bilo nadomeščeno s potrdilom A1. Glej opombo 4 teh sklepnih predlogov.

¹⁵ Glej sodbo DRV Intertrans (točki 43 in 52 ter navedena sodna praksa).

¹⁶ Glej sodbi z dne 16. julija 2020, AFMB in drugi (C-610/18, EU:C:2020:565, točki 72 in 74), in DRV Intertrans (točki 43 in 54 ter navedena sodna praksa). V zadevi, v kateri je bila izdana ta sodba, so bili učinki potrdila A1 začasno zadržani z odločbo nosilca izdajatelja. Sodišče je razsodilo, da lahko glede na besedilo člena 5(1) Uredbe št. 987/2009 temu potrdilu zavezujoče učinke odvzame le njegov preklic (točke 48, 49, 51 in 59).

¹⁷ Glede načela lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) PEU, ki zavezuje nosilca izdajatelja, da opravi pravilno presojo upoštevanih dejstev za uporabo pravil za določanje zakonodaje, ki se uporablja na področju socialne varnosti, in da torej zagotovi točnost navedb na potrdilu E 101 (zdaj potrdilo A1), glej sodbo A-Rosa Flussschiff (točka 39 in navedena sodna praksa). Sodišče je tudi menilo, da se to načelo uporablja, čeprav je Upravna komisija ugotovila, da je bilo potrdilo izdano napačno (glej sodbo z dne 6. septembra 2018, Alpenrind in drugi (C-527/16, v nadaljevanju: sodba Alpenrind in drugi, EU:C:2018:669, točka 64)), ali če sodišča države članice odločajo v okviru sodnega postopka zoper delodajalca, začetega zaradi dejstev, ki kažejo na goljufivo pridobitev ali uporabo potrdil (glej sodbo z dne 2. aprila 2020, CRPNPAC in Vueling Airlines (C-370/17 in C-37/18, v nadaljevanju: sodba Vueling, EU:C:2020:260, točka 86)).

¹⁸ Glej sodbo DRV Intertrans (točki 43 in 55). Sodišče je v tej sodbi razsodilo tudi, da nosilec, ki je izdal zadevna potrdila A1, po prejemu prošnje za preklic potrdila v okviru postopka dialoga in usklajevanja ne more odločiti, da ponovno preučitev veljavnosti teh potrdil in presojo sistema socialne varnosti, ki se uporablja za zadevne delavce, odloži do zaključka kazenskega postopka, ki poteka pred sodišči države članice, v kateri se delo izvaja (točke 27, 53, 55 in 63).

¹⁹ To zakonodajno izbiro bi lahko upravičevalo tudi majhno število zadev, ki jih je treba obravnavati. Glej statistične podatke v poročilu Komisije z naslovom „Posting of workers, Report on A1 Portable Documents issued in 2020“ iz oktobra 2021, zlasti komentar k točki 5 in preglednici 20, v katerem je navedeno, da primeri napak predstavljajo manj kot 0,1 % števila potrdil, ki jih izdajo pristojne države članice. Glej tudi preglednico 22 o številu preklicanih potrdil. Analiza je naslednja (pod preglednico 21): „V absolutnih številkah sta največ potrdil A1 preklicali Poljska (528 [...]) in Slovaška (766 [...]). V relativnem smislu (tj. kot delež skupnega števila izdanih potrdil) so vse države članice, ki so predložile podatke, preklicale manj kot 1 % skupnega števila potrdil A1, izdanih leta 2020. Poljska in Slovaška sta na primer preklicali 0,1 % oziroma 0,7 % skupnega števila potrdil A1, izdanih leta 2020. Vendar je treba navesti, da so lahko bila leta 2020 preklicana [...] potrdila A1, izdana leta 2019 ali celo prej. Kar zadeva Poljsko, se je število preklicanih potrdil A1 znatno zmanjšalo v primerjavi z letom 2019 (s 1197 [...] leta 2019 na ‚le‘ 528 [...] leta 2020)“ (prosti prevod).

²⁰ Praktični vodnik, ki ga je pripravila in odobrila Upravna komisija, na voljo na naslovu: <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=11366&langId=sl> (v nadaljevanju: Praktični vodnik), zlasti str. 24, odstavek pred primerom 1, in str. 33, predzadnji odstavek točke 6.

Enako velja za Sklep št. A1,²¹ ki obravnava le položaj, v katerem bodisi nosilec dvomi o veljavnosti dokumenta, ki ga je izdal nosilec druge države članice, bodisi obstaja razhajanje stališč glede določitve zakonodaje, ki se uporablja.²²

38. Ta ugotovitev, s katero se strinjajo vse stranke, ki so predložile pisna stališča, je po mojem mnenju logična in nujna posledica načela medsebojnega zaupanja.²³ Upravičuje priznanje utemeljenosti odločitve, ki jo je sprejel nosilec izdajatelj, da izda potrdilo²⁴, brez nadaljnjih formalnosti. Zato je treba to načelo uporabiti tudi za odločitev o enostranskem preklicu, če ni dvoma o objektivnem položaju²⁵ zadevne osebe.²⁶ Povedano drugače, zaradi sistema, ki se izvaja z Uredbo št. 987/2009, si je na podlagi načel iz Uredbe št. 883/2004 težko predstavljati, da bi bil preklic potrdila pogojen s soglasjem nosilca druge države članice ali celo predhodnim posvetovanjem, še zlasti v takem primeru.²⁷ Če je poleg tega dokazana goljufija, je ta preklic obvezen za nosilca izdajatelja.²⁸

39. Na tretjem mestu, neobstoj volje zakonodajalca Unije, da v takem primeru sprejme posebne določbe, potrjujeta še dve drugi ugotovitvi. Po eni strani so *stiki med institucijami ali pristojnimi organi* v členu 16(4) Uredbe št. 987/2009 predvideni le v primeru „negotovosti glede določitve zakonodaje, ki naj se uporablja“²⁹ in v posebnem primeru uporabe člena 13 Uredbe št. 883/2004.³⁰

40. Po drugi strani so *začasne rešitve za zaščito* zadevne osebe v zvezi s pravom, ki se uporablja, in dodelitvijo dajatev v členu 6 te uredbe predvidene le v primeru „različnih stališč“³¹ teh nosilcev ali organov. Zdi se mi, da je ta omejitev primerov posvetovanja prilagojena zahtevi po hitrosti,³² ki je potrebna pri določitvi prava, ki se uporablja za položaj zadevne osebe, in potrebi, da se ne bi pomnožili primeri uporabe Upravne komisije, določeni v členu 5(4) in členu 6(3) navedene uredbe.³³

²¹ Kot je Sodišče poudarilo v sodbi z dne 11. julija 2018, Komisija/Belgija (C-356/15, EU:C:2018:555, točka 111), Sklep št. A1 ni normativne narave. Vendar je lahko v skladu z ustaljeno sodno prakso ta sklep v pomoč nosilec socialne varnosti, ki so odgovorni za izvajanje prava Unije na tem področju (glej isto sodbo, točka 110 in navedena sodna praksa).

²² Glej točko 1 tega sklepa.

²³ Glej sodbo z dne 14. maja 2020, Bouygues travaux publics in drugi (C-17/19, EU:C:2020:379, točka 40 in navedena sodna praksa).

²⁴ Poleg tega je Sodišče ugotovilo, da morebitne nepravilnosti ne vplivajo na zavezujoč učinek potrdil. Glej sodbo Alpenrind in drugi (točka 76).

²⁵ Glej uvodno izjavo 10 Uredbe št. 987/2009 in opombo 34 teh sklepnih predlogov.

²⁶ V obravnavanem primeru je ZUS v pisnih stališčih poudaril, da ugotovitev, da TE v obdobju, navedenem v potrdilu A1, ki ga je izdal, *ni opravljal* dejavnosti na Poljskem, ni vzbujala nobenega dvoma glede obveznosti njegovega preklica, saj je to potrdilo temeljilo na členu 13 Uredbe št. 883/2004. V zvezi s tem se ta primer zelo razlikuje od primerov, v katerem se pojavijo težave pri presoji dejavnosti zadevne osebe. Za konkretna pojasnila in ponazoritve glej Praktični vodnik, str. 22 in naslednje.

²⁷ Nasprotno pa bi bilo treba predvideti razpravo o resničnosti dejstev, ki jih je ugotovil nosilec, ki želi preklicati potrdilo, ki ga je napačno izdal, medtem ko jamči za točnost navedb v potrdilu. Glej opombo 17 teh sklepnih predlogov.

²⁸ Glej sodbo z dne 11. julija 2018, Komisija/Belgija (C-356/15, EU:C:2018:555, točka 99 in navedena sodna praksa, za primerjavo glej točko 98).

²⁹ Moj poudarek.

³⁰ V primeru različnih stališč o pravu, ki se uporablja, se drugi pododstavek te določbe sklicuje na člen 6 Uredbe št. 987/2009. Glej tudi uvodno izjavo 8 in točko 1(b) Sklepa št. A1.

³¹ Moj poudarek.

³² Glej v tem smislu člen 76(6) Uredbe št. 883/2004 in uvodno izjavo 2 Uredbe št. 987/2009. V zvezi s primeri, v katerih je Sodišče odločilo ob upoštevanju hitrosti ukrepanja vsakega zadevnega nosilca ali organa, in položaji, v katerih so bili roki nerazumni, glej sodbo z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi (C-359/16, EU:C:2018:63, točke 55, 59 in 60), in sodbo Vueling (točki 80 in 81 ter točki 85 in 86).

³³ Glede vloge te upravne komisije glej sodbo Alpenrind in drugi (točka 58 in naslednje, zlasti točki 59 in 60 ter točka 62, kar zadeva omejitev njene vloge na prizadevanje za usklajitev stališč pristojnih nosilcev držav članic, ki so se obrnili nanjo).

41. Zato menim, da pogojevanje preklica potrdila A1 z mnenjem ali odločbo druge države članice o določitvi sistema socialne varnosti, ki se uporablja za zadevnega delavca, tudi če bi do preklica prišlo pozno po njegovi izdaji,³⁴ ne more izhajati iz izključno teleološke razlage uredb št. 883/2004 in št. 987/2009, saj so njune trenutne določbe omejene na položaje, v katerih se pojavijo težave pri določitvi prava, ki se uporablja.

42. Na četrtem mestu, kar zadeva socialno zavarovanje, menim, da je treba upoštevati načelo, v skladu s katerim potrdilo A1 ustvarja domnevo o pravilnosti vključitve zadevnega delavca v sistem socialne varnosti,³⁵ ki temelji na položaju, ki ga ta dokument potrjuje.³⁶ Tako kot Komisija in francoska vlada poudarjam, da to potrdilo ne ustvarja pravic.³⁷ Zato njegov preklic učinkuje le tako, da pristojne organe odvezuje od zavezujočih učinkov navedenega potrdila.

43. Poleg tega v primeru odločitve nosilca izdajatelja o preklicu tveganje dvojnih prispevkov ne obstaja.³⁸

44. Zato vsi ti preudarki govorijo v prid temu, da v primeru preklica potrdila A1 po uradni dolžnosti ne obstaja obveznost predhodnega posvetovanja ali usklajevanja med pristojnimi nosilci zadevnih držav članic.

45. Vendar pa se nagibam k mnenju, da bi bila analiza nepopolna, če se v njej ne bi upoštevalo razlikovanje med preklicem potrdila in izdajo potrdila, saj ta preklic nujno posega v položaj delavca in lahko povzroči znatne ali celo škodljive konkretne posledice, ker pod vprašaj postavlja presojo pravnega položaja delavca.³⁹

46. V skladu z ustaljeno sodno prakso je namreč potrdilo A1 namenjeno olajšanju gibanja delavcev⁴⁰ in prispeva k pravni varnosti tako za delavce kot tudi za zadevne nosilce. Sodišče je ta vidik še posebej poudarilo v svoji sodni praksi v zvezi z zavezujočimi učinki tega potrdila in nazadnje v zvezi z odločbo o začasnem zadržanju njegovih učinkov.⁴¹

³⁴ V obravnavanem primeru je bilo glede na pisna stališča ZUS potrdilo, izdano 19. avgusta 2016, preklicano 1. decembra 2017, torej manj kot tri mesece po prvih ugotovitvah, ki so razkrite nove elemente v zvezi s položajem zadevne osebe.

³⁵ Glej sodbo z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi (C-359/16, EU:C:2018:63, točki 36 in 39).

³⁶ Glej člen 5(1) in člen 19(2) Uredbe št. 987/2009 ter sodbo Alpenrind in drugi (točka 75). Kar zadeva opozorilo, da so dejstva podlaga za izdajo potrdila, glej tudi sodbo A-Rosa Flussschiff (točka 57).

³⁷ Glej v tem smislu sodbo A-Rosa Flussschiff (točka 38). Glede opozorila, da je edini namen kolizijskih pravil, določenih z Uredbo št. 883/2004, določiti zakonodajo, ki se uporablja za osebe, ki so v enem od položajev, na katere se nanašajo določbe, ki določajo ta pravila, in da kot taka niso namenjena določitvi pogojev upravičenosti ali obveznosti zavarovanja v določenem sistemu socialne varnosti, glej sodbo z dne 15. septembra 2022, Rechtsanwaltskammer Wien (C-58/21, EU:C:2022:691, točka 50 in navedena sodna praksa). Primerjaj z uvodno izjavo 17a Uredbe št. 883/2004 in ustaljeno sodno prakso Sodišča, v kateri je navedeno, da je uporaba sistema kolizijskih pravil, uvedenega s to uredbo, odvisna le od objektivnega položaja, v katerem je zadevni delavec (glej sodbo z dne 16. julija 2020, AFMB in drugi (C-610/18, EU:C:2020:565, točka 54)).

³⁸ Ta položaj je torej treba razlikovati od položaja, v katerem bi pristojni nosilec države članice gostiteljice zgolj na podlagi konkretnih indicev, da je podana goljufija, enostransko zavrnil upoštevanje potrdil E 101 ali A1, ki jih je izdal pristojni nosilec druge države članice. Glej sodbo Vueling (točka 68).

³⁹ O konkretnih posledicah, ki jih je treba upoštevati, glej za ponazoritev Morsa, M., „Retrait des documents A1 dans le cadre d'une procédure pénale et recours introduit par le prévenu devant une juridiction administrative dans l'État membre d'établissement“, *Droit pénal de l'entreprise*, Larcier, Bruselj, 2021, št. 4, str. od 352 do 362, zlasti str. 361, točka 23. Kar zadeva upravne težave, povezane s povračilom že plačanih prispevkov in izterjavo vseh dajatev, ki so že bile dodeljene zadevnim delavcem, glej sklepne predloge generalnega pravobranilca H. Saugmandsgaarda Øjega v zadevi Alpenrind in drugi (C-527/16, EU:C:2018:52, točka 20 in opomba 13). Glede obveznosti preprečitve tveganja, da osebe, ki spadajo na področje uporabe Uredbe št. 883/2004, ne bi ostale brez varstva na področju socialne varnosti, ker ni zakonodaje, ki bi se lahko uporabila zanje, glej sodbo z dne 3. junija 2021, TEAM POWER EUROPE (C-784/19, EU:C:2021:427, točka 32).

⁴⁰ Glej uvodni izjavi 1 in 45 Uredbe št. 883/2004 ter uvodno izjavo 23 Uredbe št. 987/2009. Glej sodbi z dne 3. junija 2021, TEAM POWER EUROPE (C-784/19, EU:C:2021:427, točka 58 in navedena sodna praksa), in DRV Intertrans (točka 58).

⁴¹ Glej sodbo DRV Intertrans (točki 56 in 57).

47. Zato menim, da je treba ne glede na okoliščine preklica potrdila A1⁴² za to, da se predložitvenemu sodišču predlaga koristen odgovor, upoštevati dva vira težav, in sicer:

- to potrdilo ima lahko, tako kot potrdilo E 101, retroaktivni učinek.⁴³ Sodišče je pojasnilo, da „čeprav je bolj zaželeno, da do izdaje takega potrdila pride pred začetkom zadevnega obdobja, pa lahko do nje pride tudi v tem obdobju ali po [njegovem izteku]“,⁴⁴ in
- zlasti pravila o zastaranju, ki bi imela posledice za povračilo prispevkov za socialno varnost.⁴⁵

48. Poleg tega je poljska vlada Sodišče opozorila zlasti na tveganje, da delavec ne bi bil socialno zavarovan.

49. V tem okviru je torej treba po mojem mnenju poudariti, da postopek dialoga in usklajevanja iz člena 76(6) Uredbe št. 883/2004⁴⁶ ni edini okvir, ki ga je zakonodajalec Unije določil za zagotovitev učinkovitega uresničevanja prostega gibanja delavcev s socialno zaščito.⁴⁷

50. Več drugih določb namreč določa *izmenjavo informacij za potrebe določitve pravic in obveznosti zadevnih oseb*.

51. Prvič, v okviru sodelovanja iz člena 76(4) Uredbe št. 883/2004 člen 2(2), člen 15, člen 16(2) in (3) ter člen 20 Uredbe št. 987/2009 določajo izmenjavo informacij neposredno med nosilci ali organi za zvezo v skladu s cilji iz uvodnih izjav 1 in 2 te uredbe.

52. Drugič, člen 16 Uredbe št. 883/2004, naslovljen „Izjeme od členov 11 do 15“, v odstavku 1 določa, da „[d]ve ali več držav članic, pristojni organi teh držav članic ali ustanove, ki jih ti organi imenujejo, *lahko sporazumno določijo izjeme od členov 11 do 15*, kadar je to v interesu določenih oseb ali kategorij oseb“.⁴⁸

53. Zato tako kot češka, belgijska in francoska vlada na podlagi člena 76(4) Uredbe št. 883/2004 ter členov 2 in 20 Uredbe št. 987/2009 v povezavi s členom 6 te uredbe na prvem mestu menim, da te določbe v primeru, ko do preklica potrdila A1 pride na pobudo nosilca, ki je izdajatelj tega potrdila, zagotavljajo za delavce dovolj zaščiten⁴⁹ pravni okvir za izvedbo postopka, ki vključuje naslednja koraka:

- enostransko odločitev o preklicu potrdila A1 takoj, ko so znani elementi, zaradi katerih je to potrdilo očitno neveljavno,⁵⁰ in

⁴² Poleg okoliščin zadeve v glavni stvari razlogi za revizijo nastanejo zaradi pravila iz člena 14(10) Uredbe št. 987/2009, v skladu s katerim zadevni nosilci v nekaterih primerih za določitev zakonodaje, ki se uporablja, upoštevajo stanje, predvideno za naslednjih 12 koledarskih mesecev. Glej Praktični vodnik, str. 25 (po analogiji s primerom pred primerom 3) in str. 33.

⁴³ O tem učinku v primeru začasnega zavarovanja glej člen 6(4) Uredbe št. 987/2009.

⁴⁴ Glej sodbo Alpenrind in drugi (točki 70 in 71 ter navedena sodna praksa).

⁴⁵ Glej sodbo Vueling (točka 69). Kar zadeva težave pri izterjavi dolgovanih zneskov v primeru goljufije in težave, povezane s čakanjem na odločitev o preklicu potrdila A1, glej Emeriau, A., „Le travail détaché en Europe: concurrence sociale déloyale ou garantie d'un socle minimal de protection?“, *Informations sociales*, Caisse nationale d'allocations familiales, Pariz, 2021, št. 203–204, str. od 144 do 152, zlasti str. 150.

⁴⁶ Glej točke od 30 do 32 teh sklepnih predlogov.

⁴⁷ Glej opombo 40 teh sklepnih predlogov.

⁴⁸ Moj poudarek.

⁴⁹ O načelih varstva delavcev in pravne varnosti v okviru prostega gibanja glej opombo 40 teh sklepnih predlogov.

⁵⁰ Naj spomnim, glede obveznosti organa izdajatelja, da pravilno oceni dejstva, upoštevna za uporabo uredb št. 883/2004 in št. 987/2009, ter zagotovi točnost navedb v potrdilu, glej opombo 17 teh sklepnih predlogov. Glede neobstoja morebitnega nesoglasja, ki bi izhajalo iz očitno napačne narave potrjenega položaja, glej opombo 27 teh sklepnih predlogov.

– obvestitev zadevne osebe in nosilca države članice gostiteljice⁵¹ v najkrajšem možnem času.⁵²

54. Na drugem mestu, na tej stopnji se lahko zaščita delavcev izvaja tudi na tri načine. Najprej, delavec ali njegov delodajalec lahko pri nosilcu države članice gostiteljice zaprosi za potrdilo A1.⁵³

55. Dalje, v primeru različnih stališč med nosilcem, ki je bil obveščen o preklicu potrdila A1, in nosilcem, ki je o tem odločil, lahko prvi začasno dodeli dajatve pod pogoji iz člena 6(2) Uredbe št. 987/2009.⁵⁴ V zvezi z bojaznijo pred inercijo pristojnega nosilca, ki jo je izrazila poljska vlada, ugotavljam, da iz pisnih stališč, predloženih Sodišču, ne izhaja, da so konkretne težave, ki jih je treba premagati v interesu zadevnega delavca,⁵⁵ drugačne od tistih, ki jih povzroči preklic potrdila A1 na zahtevo nosilca druge države članice.⁵⁶

56. Nasprotno pa se mi zgolj priporočilo razumnih rokov za posvetovanje pred odločitvijo o preklicu potrdila A1 po analogiji z nekaterimi določbami Uredbe št. 987/2009 glede na zadevni položaj ne zdi zadostno. Gre namreč za prenehanje učinkov potrdila, katerega napačna narava ni vprašljiva, pri čemer teh učinkov ni mogoče začasno ohraniti v veljavi.⁵⁷ Poleg tega po eni strani ugotavljam, da lahko nosilci v praksi sprejmejo rešitve v interesu delavcev, kot so poudarile češka, belgijska⁵⁸ in francoska vlada. Po drugi strani pa se lahko sodelovanje med državami članicami konkretizira v dvostranskem okviru ob upoštevanju pravic oseb, na katere se nanaša Uredba št. 883/2004.⁵⁹

57. Poleg tega bi nesoglasja ali težave pri razlagi ali uporabi Uredbe št. 883/2004 v teh konkretnih primerih upravičili uporabo postopka dialoga in usklajevanja, določenega z uredbama št. 883/2004 in št. 987/2009.⁶⁰

58. Nazadnje, vzporedno ima zadevni delavec ali njegov delodajalec ob neobstoju potrdila vedno možnost zadevo predložiti sodišču, da bi odločilo o vključenosti delavca v zavarovanje, kot je razvidno iz zadeve v postopku v glavni stvari.⁶¹

59. Na tretjem mestu ugotavljam, da je tveganje škodljivih posledic za delavca v primerih, ko ne gre za goljufijo, omejeno.⁶²

60. Posledično predlagam Sodišču, naj ugotovi, da mora ob neobstoju postopka dialoga in usklajevanja, določenega v uredbah št. 883/2004 in št. 987/2009, nosilec, ki je napačno izdal potrdilo A1, v primeru preklica tega potrdila po uradni dolžnosti čim prej obvestiti nosilca države članice gostiteljice, ne da bi se mu bilo treba predhodno posvetovati z njim.

⁵¹ Glede načela lojalnega sodelovanja glej točko 35 teh sklepnih predlogov.

⁵² Glede načela učinkovitosti in hitrosti glej točko 40 teh sklepnih predlogov. V zvezi s tokom zahtevkov za preverjanje glej tudi poročilo Komisije, navedeno v opombi 19 teh sklepnih predlogov, zlasti pod preglednico 22.

⁵³ Glej člen 5 in člen 19(2) Uredbe št. 987/2009 ter opombo 4 teh sklepnih predlogov.

⁵⁴ Glej v tem smislu sodbo Alpenrind in drugi (točka 76) v zvezi s preklicem potrdila A1.

⁵⁵ Glej točki 45 in 47 teh sklepnih predlogov. V zvezi s tem ugotavljam, da v zvezi s to zadevo ni nobenih navedb.

⁵⁶ Glej v zvezi s tem poročilo, navedeno v opombi 19 teh sklepnih predlogov, str. 51, preglednica 23. Glej tudi Morsa, M., *op. cit.*, str. 362, točka 25.

⁵⁷ Glej sodbo DRV Intertrans (točki 27 in 57).

⁵⁸ Glej tudi poročilo, navedeno v opombi 19 teh sklepnih predlogov, str. 51, preglednica 23.

⁵⁹ Glej člena 8 uredb št. 883/2004 in št. 987/2009 ter uvodno izjavo 8 zadnjenavedene uredbe. Za ponazoritev sodelovanja v okviru boja proti goljufijam glej Emeriau, A., *op. cit.*, str. 149, in Morsa, M., *op. cit.*, str. 361, točka 24.

⁶⁰ Glej točke 29 in od 34 do 36 teh sklepnih predlogov.

⁶¹ Glej v tem smislu sodbo Alpenrind in drugi (točka 61).

⁶² Glej Praktični vodnik, str. 33, zadnji odstavek točke 6.

V. Predlog

61. Ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih preudarkov predlagam, naj Sodišče na vprašanji za predhodno odločanje, ki ju je postavilo Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče, Poljska), odgovori:

Člene 5, 6 in 16 ter člena 2 in 20 Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 465/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012,

je treba razlagati tako:

- nosilec, ki je na podlagi preverjanj, opravljenih na lastno pobudo, ugotovil, da je napačno izdal potrdilo A1, lahko to potrdilo prekliče, ne da bi pred tem s pristojnimi nosilci zadevnih držav članic začel postopek dialoga in usklajevanja za določitev zakonodaje, ki se uporablja.
- Ta nosilec mora o svoji odločitvi za preklic čim prej obvestiti pristojne nosilce zadevnih držav članic.